

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради Української РСР

◆ № 120 ◆ Субота, 22 червня 1991 року ◆

Ціна 10 коп.

До 50-річчя початку Великої Вітчизняної війни

ЙШЛА СВІТАМИ ЛЮДИНА...

Солдати не вмирають. Вони йдуть від нас. І повертаються. У пам'яті нашої. Так пішов і повернувся солдат-журналіст Олександр Павлович Дмитрієв. У моїй пам'яті він залишився не тільки як автор вражаючих фронтових фотосвідчень. Пам'ятаю таку собі сірецьку динку десь на далекому тюменському меридіані, в містечку, якого тоді ще не було й на карті. Сиділи ми в дерев'яному будиночку поблизу вертольотних майданчиків, чекали погоди, щоб летіти у стійбище до ненців-олекєводів, і розмовляли. Про все. Про те, що хліб тут печуть непоганий, хоч і Північ, про погану «ішимську» горілку, бо наша з перцем все-таки краща, про людей... І тоді, здається, зронив Олександр Павлович щось про сутність нашої професії, про її спрямованість. Бо хтось має справу

з металом, хтось — із зерном, а ми, журналісти, — з людьми. І сказав він так: ось на фронті поганих людей не було. Були різні, а поганих — не було. Я потім довго ще згадував ці слова. Про що вони? А може, і на війні, і в мирні часи немає поганих людей? А є лише різні. Війну фотокореспондент Олександр Дмитрієв відчув, як годиться. І бачив її не тільки через окуляр апарата. Бачив своїми очима. Як і багато іншого вже після війни. Йшла світом людина... Тепер ми йдемо за ним. Або йому назустріч. Бо солдати таки не вмирають. Вони йдуть від нас. І повертаються.

Леонід САМОВЛЕНКО.
Фото Олександра ДМИТРИЄВА.

(Закінчення теми — на 9 стор.)

МІЯЧ

ПРИБОРКУВАТИМУТЬ...
ДЕПУТАТИ І МІНІСТРИ

Наступний тиждень об'єдніє любителів футболу чимало цікавого. Триває чемпіонат світу серед юніорів у Португалії. Там боротьбу за нагороди веде збірна Радянського Союзу. Пройдуть таном чергові турнірні першості СРСР у всіх лігах. Але чи не найпопулярнішою подією, сподіванкою, стане матч, який планується провести 27 червня о 19.00 на стадіоні «Динамо» в Києві. Його учасники — команди народних депутатів Верховної Ради УРСР і Кабінету міністрів республіки.

Ідея цієї зустрічі належить постійній Комісії Верховної Ради з питань молоді.

Підробний про підготовку до цього футбольного змагання, склад команди, спонсорів читайте в наступному номері «Голосу України».

-Коротко з листів

22 червня 1991 року. Н

...есть «суверенитет» колони-
зационного...

Микола
НЕЧИПОР.
Дніпропетровська область.

ГОРОД УКРАЇНИ

_____

22 червня 1991 року. № 120

Фініш маршу

Телеграфним рядком
з Житомира —

Увагу відвідувачів Житомирського краєзнавчого музею привертає виставка української народної ікони. Тут представлені твори іконопису XVII—XIX століть, виконані переважно майстрами Волинського краю.

КИЇВ ЦЬОГО НЕ ЛЮБИТЬ

Информагентство «Инте-
ЛЕНТ».

ЗУПИНЯЙ ДРАНДУЛЕТ, ПОКУШТУЙ КОТЛЕТ

Fibre.

Історія з географією

ДОВГА ПАМ'ЯТЬ КУЦОЇ БАЛКИ

ву Одесу на Федорівку. Н
вий Буг на Куцу бавлю, Н
воукраїнку — на Запорі
ний гарт, а Корабельний р
йон Миколаєва — на Вітов
ку.

—Характерники

ХАТА ЩАСЛИВА — 3 НАЧИНКОЮ ДИВА

турбується дружина й про
фіцитні кришки — машин
чоловікова так їх віднов
що ніби з'явився зійш

Узагалі ж, про всі вит
талановитого умільця не п
казати. Це треба банчити.
Затишний, добрий дім Н
чиків, радісна сім'я. Там
завжди буває, коли хата
випадково живе

Коней же у моголосці не за-
лиш, а тренторські оре, сі-
сильде, гній вивозять.

І ніякого місцявний характе-
рин не збирається дінувал
своїми вивиходами. Робить ч
ловчю справу. Поши що н
посаду нікто не відімають.
судачи, за Науминного до-
ду, не збирається відімаї
Просто деякі чоловіки сам
успівають від одвічних об
в'язків. Виправдано у них н
ралось. Самостійному гл
сімєстяті часі маневри н
чого — що треба, та й роб
по-казійським. На роботі і в
ма.

Тапар у нього цілий п
побутовах техніки. Служ
понад два роки міні-піл
пішла в «серійний» випу
Знайомому одну подару
іншу зять одержав. Міні-
збудував, хоч дружини вніс
лювала «протеста». Та спр
та збити Федорівича, на
натхнення з'являється. На
ствся! Спрингливий вірстат
раїсною анатропіями, ду
нолочки завжди з теплою
дою. Оригінальня й наєд
виж просто у користуванні
шиння для консервування.

Віктор БОЖО
журналіст
Чернігівська область.
Фотоетт
М. ПЕРШИН

гор БОЖО
журналіс
а область.
Фотоет
ПЕРШИН

» ПРЕЗИДЕНТА

нозу

де не визна-
ал не голо-
ед цієї кате-
Чорновіл
Кравчуком
відсотка.
перевагу Л.
дсотків), В.
на другому
дсотка.
ові Л. Крав-
орані позиції
голосува-
опитаних (10
І. Юхновсь-
ара, 2 — Л.
брають між
В. Чорнови-

Л. Кравчука
ків не тіль-
ків (45,5
енів Руху.
Зате серед

безпартійних безсумнівний
лідер В. Чорновіл (23,2 від-
сотка), у Л. Кравчука тут
друге місце — 13,4 відсотка.
Правда, 32,9 відсотка без-
партійних ще не визначились
або не збираються голосува-
ти. Ця третина, очевидно, і
вирішить долю президентсь-
ких виборів.

58 відсотків одеситів і 78
відсотків львів'ян вважають,
що президентська форма прав-
ління в Україні доцільна.

2 відсотки опитаних у Льво-
ві заявили, що єдино можли-
ва кандидатура в президенти
— вони самі. З них лише од-
на жінка визнала, що конку-
ренцію їй може скласти Леоні-
д Макарович. Методика
опитування, на жаль, не до-
зволить зафіксувати прізвищ
цих людей.

Інформагентство «Інте-
лект».

Запишіть адресу

БИТЬ

акцій, у
ральних.
НІСНКО.
олодими
ОВЦЕВА.

Характерники

— 3 НАЧИНКОЮ ДИВА

сказали —
нався Наумчик
няннику.
умільця й
найрізнома-
нстрій, при-
струментей...
свідчення на
Приїздив,
тракторний
Корюківської
Зрадів, що
аким само-
юч гонорара
«Та зроби-
пообіцяли
облять.

ми палітра йо-
но збагатилася
статей зібрав
факторця, ви-
для нього.
оспі не захо-
оре, сіно
озит.

ий характер-
я, дивувати
м. Робить чо-
ки що цю
відмінна.
І, кового доса-
відмінати.
реки само-
вічних обо-
у них наб-
ому глери ж
мвари ні до
те й робить
роботи і до-

Тепер у нього цілий парк
побутової техніки. Служить
помад два роки міні-піч, вже
пішла в «серійний випуск».
Знайомому одну подарував,
іншу зять одержав. Міні-млин
збудував, хоч дружина висло-
лювала «протест». Та спробуй-
те збити Федоровича, коли
натхнення з'являється. Не вда-
ється! Стругальний верстат, пе-
реносна електропилка, духова
колонка завжди з теплою во-
дою. Оригінальна й наддиво-
виж проста у користуванні ма-
шинка для консервування. Не

турбується дружина й про де-
фіцитні кришки — машинка
чоловікова так їх відновлює,
що ніби з конвеєра зійшли.

Узагалі ж, про всі витвори
талановитого умільця не пере-
казати. Це треба бачити.

Затишний, добрий дім Наум-
чиків, радісна сім'я. Так воно
завжди буває, коли хата щас-
лива — з начинкою дива.

Віктор БОЖОК,
журналіст.
Чернігівська область.
Фотосюжет
М. ПЕРШИНА.

ХАММУРАПІ

НАЛЕЖИТЬ НАРОДОВІ

Біля селища Хорли Ка-
ланчацького району знайде-
но антропоморфну стелу, по-
добну до тих, які в цих міс-
цях установлювалися на кур-
ганах в епоху неоліту та ран-
ньої бронзи й тесалися з ту-
тешнього каменю. Але в тім
і загадка, що в онолітич
курганів немає, а стелу ви-
тесано з магматичної поро-
ди — діориту. Вик знахідки,
обробленої дуже майстерно,
— поважний, це III тисячолі-
ття до нашої ери.

Поки археологи роздуму-
вали, пам'ятка зникла. По-
шуки привели міліцію до роз-

ташованого у селищі пансіо-
нату Київського інституту ін-
женерів цивільної авіації.
Київні спершу не хотіли від-
давати реліквію, вважаючи,
що вона належить їм, бо
знайдека на території пансіо-
нату. Але районний проку-
рор нагадав, що закони пи-
салися на схожих нам'яних
плитах ще за часів вавилон-
ського царя Хаммурапі, а
історичні знахідки є власні-
стю держави. Інцидент вичер-
пався.

Іван КАЛІНИЧЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Херсон.

Знай наших!

3 «Волги» —
на «Дон»

М колега з області газ-
етні пошкодував, кедавно,
що перебудова поспішно і
непередбачливо здійснила ре-
візію журналістських термі-
нів-штампів, каули в не-
буття «трудовий ентузіазм»
і «трудове суперництво»,
«правофлангові змагання»,
«битва за хліб» і тому по-
добні. Може одна з при-
найми Кринськом
райони цього літа призабута
ленсика повернеться у вжи-
ток.

Цього літа хліб, як відомо,
дозріває багатий, дорідний.
Якими видадуться жнива —
поживемо й побачимо, та
навраді, щоб легкими. Одна
трудність наперед звісна: в
господарствах мешкає дос-
відчених комбайнерів і меха-
нізаторів. У колгоспі імені
Кірова, приміром, зовсім
ма і працювати

Та потужний комбайн «не
прогуляє» збиральної. За-
штурвал сяде перший сенсе-
тар Криничанського району
компарті Віктор Чорний, а
помічником у нього буде дру-
гий секретар — Віталій Зе-
ленько. В загіннах працюва-
тиме, зрештою, сповна райно-
мівський екіпаж: солону-січ-
ку від агрегату тракторам
відвозитимуть заворгвідді-
лом В. Стрельцов зі своїм
інструктором О. Сердюком,
зерно автомобілями транс-
портуватимуть на тік водії
райкому М. Хрущ та
П. Мельник.

Змагання жинварів у ра-
йоні зав'яжуться неабияке —
на цей рахунок аніяких сум-
нівів не може бути. Хто доз-
волить власній гордості від-
стати від партійних лідерів?
Коли ще така нагода трапля-
лася чи трапиться? Адже
криничанські комбайнери
традиційко непоступливі, за-
пеклі й одержимі в роботі.
Останні двадцять років, якщо
не більше, винятково з-поміж
них виходили на Дніпропет-
ровщині переможці обласних
«бів за хліб». В. Чорний і
його товариші з'являють, гадаю,
чим ризикуватимуть, зате і
шанси багатообіцяють.

Микола
НЕЧИПОРЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».
Дніпропетровська область.

УДОМА НЕ ВСЕ ДОЗВОЛЯЄ

Етикет

Підвищеного почуття обов'язку потребують
від нас і сімейні узи. Удома члени сім'ї звіль-
няються від багатьох умовностей і влаштову-
ють власний побут так, щоб усім було зручно.
З цього, однак, не треба робити висновки,
що в сім'ї можна поводитися без етикету.
Взаємна толерантність, повага до старших,
джентльменське ставлення до жінки — ці
важливі умови допомагають підтримувати до-
брозичливу й теплу атмосферу в родині.

Білі плями в культурі почуттів хоч і повіль-
но, та все одно руйнують гармонію домаш-
нього вогнища, підточують найміцніші зв'язки.

Особлива ж увага — вихованню дітей. Саме
з батьківською допомогою вони повинні ово-
лодівати мовою почуттів. Це вміння любити,
готовність поділитися з ближнім радість і горе.
Поступки й потурання дітям з боку старших
нерідко позначаються досить згубно, особли-
во в подальшому житті.

Втім, це широка й відповідальна тема, і ми
її обов'язково продовжимо.

Хочете — вірте, хочете — пересірте

ВИ ДОБРЕ ЗНАЄТЕ СВОЮ ДРУЖИНУ?

Може, то тільки здається,
що вам усе відомо про бла-
говірну... А вони, жінки, знає-
те, такі... Ось почитайте.

Катусі привертать до
себе жінок екзальтованих —
кіби на знак протесту. Ба-
жання бути оригінальною
поступово переходить у хво-
робливу пристрасть. Очевид-
но, ви могли б пригадати 2—
3 старих дів, котрі перетво-
рили свої квартири на музеї
катусів різноманітних роз-
мірів та форм.

Троянди до вподоби жі-
нкам сентиментальним. По-
секрету для чоловіків — та-
кі дами вважаються ідеаль-
ними коханками. Високомо-
ральних мужчик просимо не
читати (навіть не брати до
уваги).

Польовим квітам віддають

Невідоме про відоме

ЧАЙ

Спека... Чим утамувати спра-
гу? Найкраще, як свідчить до-
свід середньозахідських наро-
дів, чаєм. Цей чудовий напій,
особливо ж зелений чай, осві-
жає тіло, мабуть, сприяючи ви-
паровуванню. П'ють його у
будь-який час дня, у будь-яку
спеку — з цукром чи без ньо-
го. Казахи, наприклад, люб-
лять міцно заварений чай з
підсмаженим горохом.

У вигляді гарячого напою
чай збуджує нервову систему
і пригупляє почуття втоми, по-
легшує розумову та фізичну
діяльність. Але якщо його вжи-
вають у дуже великих дозах і
часто, він може спричинити
серцебиття, почуття остраху,
неспокій.

перевагу складні натурн. Во-
ни ж люблять і букети з
трав та корейів. До цих дам
треба знати потаємний ключ-
чик. У любові вони вимага-
ють повної вірності й взає-
морозуміння. Але... це пре-
красні домогосподарки.

До білих кая схильна міс-
тична жінка. Вона привабли-
ва на вигляд, але дуже скла-
дна в спілкуванні. Тільки
екстраординарний, револю-
ційний, несподіваний у всь-
ому чоловік може розрахову-
вати на її взаємність.

Тож, шановні чоловіки,
спочатку зрозумійте свою
кохану, а потім вже вибирай-
те їй квіти. І не помніть-
ся... щось подібне рекомен-
дує газета «Ступени», що
виходить у Москві.

Поради

МЕБЛІ В КВАРТИРІ

Квіти квітам, характер
характером, а порядок і за-
тишок у квартирі все одно
лишаються за нами, жінка-
ми.

Щоб меблі завжди мали
привабливий вигляд, кілька
порад.

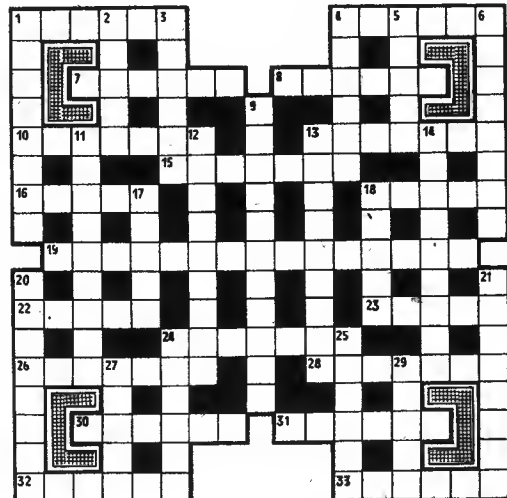
Жирні плями з пофарбо-
ваної поверхні можна змити
аміачним розчином. На одну
частину аміаку — 6 частин
води.

Сліди від мух зникнуть,

Із скарбниці мудрості

ПРЕМУДРИЙ СОЛОМОН ГОВОРІВ

● Ненависть пробуджує сварки, а любов
● Той силпе щедро, і йому ще прибуває, а то
— і убожє ● Хто іншим допомагає, то
● Хто напоїть спраглого, не вмере від спраги

ПО ГОРИЗОНТАЛІ
Президент ради
ту театру. 7. Тор-
мент, який своєр-
ня, але дало наз-
ний транспорт. 1
лення спортсмен-
ічних правил. 2
Жительна европе-
Т. Шевченка у д-
правозахисник. 3
Дендративна росл-
ПО ВЕРТИКАЛІ
ну «Чорний обел-
юча рослини. 6.
тер словосполуч-
домий швейцарс-
ний матеріал. 17
мед. 18. Неполіт-
Козачина стра-
слунбовець у Ст-

ВІДПОВІДІ ДО

Анвалан. Бла-
равель». Звання
Майдан. Нарізи.
«Умбл». Фанер-
Ярошенко.

ПЕРШІ сто тридцять дітей із постраждалих від Чорнобилья регіонів Радянського Союзу прибули на лікування на Кубу наприкінці березня минулого року. В аеропорту Гавани їх зустрічали Фідель Кастро, Тої радянської матері сказав кубинському керівникові, що в нашій країні багато дітей, яким потрібна медична або санаторна допомога. Фідель Кастро відповів, що умови на Кубі є, можемо приймати більше дітей.

З того часу в поперемножну таборі Імєні Хосє Марті під Гаваною, побувало майже п'ять тисяч дітей з СРСР, з них понад чотири тисячі — з України.

У нашій пресі з'явилися різні публікації з цього приводу. В одних — вядчилися кубинцям за допомогою, в інших — сумніви в її ефективності, сумніви щодо апливу на здоров'я, який може справити далекий переліт, а також тропічне сонце.

Щодо перельоту можна сказати відразу — мільйони людей, в тому числі дітей, літають над пачетою на великій відстані. І медицина не зафіксувала, що перельоти впливають на людську вегетацию. Та й твердження про нібито шкідливість сонячного випромінювання у Ропках виявилися безпідставними. Про це свідчать результати спеціальних досліджень, здійснених кубинськими лікарями.

А тепер — про медичну допомогу й оздоровлення наших дітей. Рівень медичної допомоги, медичної техніки на Кубі не зрівняти з нашим. Твердим, що з утєвнєстю, бо довелися кілька днів і в госпіталі покласти, і в багатьох медичних закладах побувати.

Спробу — західне медичне оздоровлення або навіть установка, сконструйовані кубинськими спеціалістами. Установки, які не поступаються кращим світовим зразкам. Цілогодичні ліварі на Кубі відкриваються від нашої. На медичний факультет Гаванського університету можуть складати іспити чі ті молоді люди, які мають 90 відсотків вищих балів за середню освіту. Навчання в університеті триває шість років. Далі — три роки роботи «майстром на всі руки», як правило, в гвинтний, сільськогосподарський ліварі. Слід сказати, що понад половину кубинців охоплює системою сімейних ліварі. Причому на відміну від наших порядків, якщо не можна казати порядком, на Кубі долю випускника університету соціальний статус батьків не впливає. Чи батько тій секретар ЦК, чи професор, чи робітник — все одне неохайно поїдеш у гвинтний, сільськогосподарський ліварі. Честь і чесність у кубинському суспільстві

ПРО КУБУ, ІНШІ ТІАККИ

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ ПЕРША

сті вивають дещо більше, ніж у нашою. Після трьох років такої роботи — спеціалізація у госпіталі за певною програмою. Тут уже молодий лікар визначається, ким він буде — хірургом чи окулістом, стоматологом чи терапевтом. Від обраного напрямку залежить термін спеціалізації. Середня медичина — то п'ять років, педіатр — чотири і т. д. І лише після цього, склалиши іспити, молодий спеціаліст стає повноправним фахівцем. А діагностична і інша апаратура, яка до його послуг, повторюємо, на світовому рівні.

ДЛЯ ДОВІДКИ: в національній системі охорони здоров'я Кубі працює 40 тисяч лікарів 35 спеціалістських, існує 244 лікарні, 421 поліклініка, 613 будинки для літніх людей, 160 стоматологічних клінік і 12 академічних дослідних інститутів. І все це, не забавляючи, у невеличкій країні з десятизмільйонним населенням.

— Ми ж проголосили з самого початку, що мета соціалізму — людина. Звідси, логічно, пріоритетні напрямки — охорона здоров'я й освіта, — сказав під час зустрічі президент Національної асамблеї Народної волі Куби Хуан Бескалоза Ретера.

Виходаючи з цих пріоритетів, уряд Куби щороку виваляє на розвиток охорони здоров'я 10—11 відсотків державного бюджету (порівняйте з двома-трьма за лікованими відсотками у нас).

З багатьма кубинськими професорами-медиками довелось потім розмовляти. І всі вони говорили про те, що уряд, плануючи бюджет, завжди враховує пропозиції лікарів, виваляє достатньо коштів. Навіть, не кажучи про відсоток, який відіється освіті, виділяє на всі сто відсотків, буває, що на 97—98.

Зате сьогодні Гавана має понад 20 госпіталів світового рівня. І не оцінює це самі ж кубинці або наша. Сяжимо, ортопедичний госпі-

таль «Франк Паїс» Всесвітньої організації охорони здоров'я являється у першій трійці лікувальних закладів цього напрямку в світі. До речі, саме тут одержують допомогу і колишні воїни «афганців» і інші громадяни з СРСР. Ми, зокрема, зустріли тут дівчинку з Києва, який в автомобільній катастрофі було поранено хребет. Кубинські лікарі поставили її на ноги за рік і незабаром відправлять додому на остаточну реабілітацію.

Щодо воїни «афганців», то маємо сумнів, щоб вони вдова одержали допомогу такого класу. Тут і пересадка кісток і титани, і індивідуальні протези, і добре харчування, і вивади на пляжі, і есенсури. Це за тілі скрути з ланцюгом, яку відчуває Куба! Мало того, кубинці платять при хоплом по 56 песо сервісфатами кожні два тижні. А на ці гроші можна таї дещо придбати в магазинах для іноземців. Додамо, що і наші батальони виваляють дітей Чорнобиль одержують на Кубі платно сервісфатами на себе й дітей. І це знову ж таки за тілі скрути в ширині, де практично все — по картках. Являв під час нашого перебування і хліб перелати на картки. Тепер кожному жителю острова припадає його на день лише 80 грамів.

Ми прагнемо хоча б чимось віддячити радянським людям за ту допомогу, яку подавав нам Радянський Союз, говоримо нам і кубинським керівникам, і лікарі.

Наші пробуютьні діти сліди прибувають на Кубу й трапляють у найкращий ПІ поперський табір Імєні Хосє Марті на березі океану. Маї жинуть разом з матерями або з батьками, старші — невеличкими групами — з вихователями. На кожну групу — медична сестра й перенадає.

У таборі — широкопротформальні госпіталі. Директор його, доктор Расьєль Янес, розповідає, каскильни глибоко обстежують, продають діти. Статистика, зборна ку, кубинськими ліваріями, свідчать, що у 90 відсотків чорнобильських дітей каріс аутизм. Стоматологічна допомога подається на місці. По-

рівнювати ПІ з капою — неможливо. Це — зовсім інші рівні. Діти оперують, зазначено, боїться зупинити ліварі. Та нолі побувають у них — страх зникає. Спріймається воно наче чудотворно лікує зуби, і це, виявляється, зовсім не бляже.

Після обстеження визнається, де і яку допомогу буде подано дитині. Чи в госпіталі, який тут же, у поперському таборі, чи в одному із спеціалізованих госпіталів Гавани.

Звіззон захищувати дітей з чорнобильською катастрофою, беззаперечно, протестується, — говорить доктор Янес і наводять дані.

Майже у половині дітей, що приїжджають сюди, а їх, до речі, ще в Києві оглядають і наші, і кубинські лікарі, та мот, майже у половині дітей — гіперлізми (збільшення розмірів) щитовидної залози. Це така штука, яка може перерости в злоякісну пухлину. Операції на щитовидній залозі здійснюють, і вдова, в нашій країні, і на Кубі. У чверть дітей являються гіперлізми лімфатичних вузлів. Місцеві діти такої хвороби не знають. Тепер ПІ уважно вивчають кубинські вчені. У п'ятій частині дітей не в порядку шлунково-кишковий тракт, є випадки випадання волосся, лєнємії. 35 дітей з допомогою гаванських лікарів і ліварі подолали важку форму ліварі і заре змицють своє здоров'я. Кільком дітей довелось робити пересадку нистового мозку, інші склали операції.

Є випадки, нолі тіплі на Кубі діти змогли втерти чути голос своїх батьків. Це ті хлопчики й дівчатка, які мали дуже слабкий слух, а тут їм поставили добрі протези, ми підіслали його, невеличкими апаратами з батарейками на раковини вух. І це знову ж таки, незважаючи на акрар складку економічну ситуацію на Кубі.

До чого ми про це знову тут загалуємо? Бо в елементи до цих апаратів, і чимало ліків для боротьби з лєнємією, й інші лікарствами та пристрої — західного виробництва. Куба купує їх за валюту. Хоча вже багато чого виробляє й сама, та все ж їй буювало з кожним днем важче знаходити кош-

ДЛЯ ДОВІДКИ: хоча кубинці і не відіають не наші запитання, у сільбани їм обійшлося лікування тільки українських дітей, ми все ж таки спробували зробити приблизні підрахунки. Допомога в цьому злиття, надрукована в одній з радянських газет. Там от, у ній являється, про те, що нинішнього року Ізраїль подає медичну допомогу 300 дітям Чорнобильської катастрофи. Близьдичні захисники фірми звичуть за це мільйон доларів. Після протести афганців, де з'ясувалось, що на лікування чотирьох і сест діток з України Куба вже витратила як мінімум 13 мільйонів доларів.

Ми бачили прекрасні ортопедичні пристрої для воїни «афганців», тих жертв політичних — брєжньєвських війн, зроблених на добре оснащеному кубинському підприємстві. До речі, воно входить у комплекс ортопедичного госпіталю «Франк Паїс» в Гавані. Так ось, і для цих пристроїв для наших хлопців, і для великих складових операцій дівчинки, про яку ми вже загалуємо, потрібні титани. Не десь, не за тридев'ять земель, він виробляється, а у нас, на Україні, на Запорізькому та, такомагнєвому комбінаті. Але поставок титану на Кубу із Запоріжжя немає. Невже ж ми навчилися аналізувати поставку цієї метал тілми для будівництва ракет? І не можемо являємо індивідуально для лікування наших же людей? Запитання ці зовсім не риторичні. В них характерні риси ще вчорашнього нашого способу життя, риси, яких ми не побували і сьогодні. Все краще — відсьогоднішнього промислового комплексу або космічних дослідженням, де теж треба розібратися, що робиться там для науки, а що просто заради того, щоб подивитися світ своєю чужою могутністю і нашим, так би мовити, розквітком. А вчє, хто, що від усього того залишається, — на все інше, і наприкінці доведеться списувати все іншого — потреби соціальні, зокрема медичні. Чи не так? Чи нолі ринкує тут змїкнено за остинок роки?

Втім, хіба хтось візьметься передати ці всі наш проблеми?

Тан що дозволяє закінчити нашу першу нерословлю до Куби. Закінчення, сказав вичислити кубинцям, за все, що вони роблять для наших дітей.

ПОР ГРУПНО ПРАВДНІКО.

На замітку: поперський табір Імєні Хосє Марті — у тижні хтось змїкнено жити, і діти, зокрема, з чорнобильською не відіають.

(Далі буде).

ЄВРОПЕЙСЬКА КОНФЕДЕРАЦІЯ?

Експрес-новини

Британський уряд вирішив скоротити чисельність вищого командного складу збройних сил з 160 до 116 чоловік. З цього приходу у військових частинях спалахнуло бунт локонівців. Командувачем дивізії відмовилося подати пропозиції щодо добровільного скорочення свого особового складу.

***

На Україну прибула група депутатів Європейського парламенту з Німеччини, Ірландії, Данії. Вони здійснюють велетур по країнах Європи з метою вивчення різноманітних ірландських послань до світу. Учасники групи їдуть за маршрутом: Лівія, Рівне, Житомир, Київ, Дніпропетровськ, Донецьк, Харків, зустрічаються з представниками громадськості республіки.

***

До Києва прибула група єврейських військовиків, які брали участь у світовій війні авіаційно-лінійною коаліції. Після війни в Англії вони зустрілися з українськими ветеранами війни, побували на місцях колишніх боїв.

Інформація

СПРАВА СТАЛІНА ЖИВЕ!

Уряд ФРН вирішив відшукати матеріали збитих стільки німців, які зазнали репресій з боку «сталінських режимів».

До категорії громадян «жертв сталізму» будуть входить не тільки ті, які «у колінній НДР були несправедливо позбавлені свободи». Східні німці, інтерв'юючи військовиків радянських таборів, також можуть розраховувати на компенсацію. За прогнозами, кількість тих людей, які перевищать 100 тисяч чоловік.

Панують, крім того, відшукати матеріали збитих і родинам колишніх «політичних неблагонадійних осіб», які також зазнали дискримінації при праці на роботі та в навчальні заклади. Компенсацію отримають «жертви сталізму», які несли вартісні втрати внаслідок ФРН. Платити про сотні мільйонів марок.

ТАВРУВАТИ ЛЮДЕЙ?

Розповсюдження СНІДу викликає зростаюче занепокоєння в світі. І поки немає чітких правил, незалежно від політичних переконань, об'єдналися у спробі знайти методи дотримання цих правил. Зокрема, представники деяких країн пропонують свої варіанти перешкоди на шляху смертельного недугу. Наприклад, Ізраїль, незалежно від політичної належності партії білої меншості ПАР, запропонував затарувати всі флаги, що потрапляють до країни, з чим має справу.

Він висловився за нанесення татуювань на праву руку інфікованих людей з метою охорони життя та здоров'я значущих громадян, а також істців, щоб оточити їх осіб, які за роком діяльності мають відношення до криві та кровопролиття.

Міжнародне правосуспільство України чинить реалізацію її членством в ООН та в інших міжнародних організаціях. Україна бере активну участь у деяких європейських структурах, невідомо вона відомо свою діяльність в Адунаїській Комісії.

За своєю Конституцією Конституція СРСР Україна має право на самостійну економікополітичну діяльність у всіх сферах міжнародного життя, але дії чинників, які зменшують обсяги реалізації цього права.

У командно-адміністративній системі таке право прийнято на першому писаному етапі: проголошено, але не реалізовано. Інше, а це інше стало ділом, тепер він зусилля спрямовано на те, щоб усунути всі перешкоди до вільного розвитку країни.

Питання транспорту, енергетики, культури, військового протекання через кордон, безумовно, мають значення для створення єдиного об'єднаного континентального простору. Проте жодне з економічних, соціальних чи культурних програм не може бути розроблено, якщо не вирішено питання політичного суверенітету держав, що проймають на території СРСР. Процес, який відбувається в Центральній та Східній Європі, не можуть зупинитися на кордонах чинних держав.

Ідея європейської конфедерації збігається з новою думкою про загальноєвропейський дім, який сприяє розвитку та зміцненню демократичних сил Європи. Це означає, що народи створили імперію реалізації своє право на самозахист і на вільний вибір політичного устрою.

Проголошення Декларції про державний суверенітет рішуче Україна заявила про свій намір увійти на засадах незалежного і рівноправного члена до складу європейського простору. Голова Верховної Ради України П. Кравчук, звертаючись до голів держав та парламентів Європи, заявив, що Україна як держава, що знаходиться в центрі континенту, ждає своїх безпосередньо і повністю уніфікованого загальноєвропейського форуму та структури. На жаль, прагнення України до нашої розуміння в уряді деяких європейських країн.

Якщо жінки, причому впливові, не в дні, традиційно демократична частина Європи, визнає партнерство лише з центром, а не з республіками, і вважатиме, що не бачить подій, які посприяють переможній політичній і громадській життєвості європейських народів СРСР.

Проте рух України (подібно до того, як рух Лівії, Естонії, до політичної самостійності шляхом цивільної війни, парламентської боротьби — генеральна лівія II

ної та якоюсь мірою культурної інтеграції народів Європи. Точно твердити, що європейська конфедерація — утопія, її треба розглядати лише як рух до ідеалу, як намір довести до повноцінної європейської ідеї.

При різноманітності поглядів все ж можна було помітити, що йдеться насамперед про єдиність демократичних устроїв, єдність народів, які виходили з-під сталінської бюрократичної корми, з народом Заходу.

І постійно зривало питання, а як же бути з радянськими республіками, з прибалтійськими державами, згадали з СРСР. Проголошував членами конфедерації зробити лише членів європейського процесу, тоді залишити поза увагою Україну й Білорусію, хоча вони є членами ООН, а також об'єкти мовчазних домагань інших радянських республік, зокрема тих європейських націй, які розвивалися в прибалтиці. Але оскільки конфедерація Європи обговорювала ідею, реалізація якої потребувала б багато часу, то всі, зрештою, погоджувалися, що треба йти потроху, спочатку виключивши «фактор Європи» і держави, які вже достатньо прийняли ринкову економіку, а потім уже інші. Представники Франції після цього виступу так і заявили: «Спочатку ставити держави, побудувати демократичне суспільство, а вже потім почати реформування». Як можна Україну увійти як повноправний член до європейської конфедерації. Представник Швейцарії Астром, одначе, схилився до думки, що Україна вже сьогодні має певні права для того, щоб увійти до конфедерації, її нації народи, що визнаються, — така була головна думка і деяких інших виступів.

Вільність учасників наради дійшла до висновку, що вже тепер необхідно створити якусь дуже гнучку й легку структуру, яка мала б захищати літаними становлення європейської конфедерації як певного об'єднання інших національних міжнародних установ.

Дискутувалося також питання про належність до європейської конфедерації СНІД та Канади. Ф. Міттерман висловився приблизно так: «Північноамериканці — це діти Європи, але добре було б, щоб вони не ставали її батьками».

Учасники наради роз'яснили, не схваливши жодної резолюції.

Зрозуміло, Україна не є предметом особливого зацікавлення багатьох європейських країн. Вони не мають думати давній стереотип: те, що в кордонах СРСР, — діти них не Європа. І наші українці в ООН вимагають, щоб Україна була державою, яка має право довести Європі, що Україна — не держава, але держава, що співпрацює на території нашої Конституції, на членство в ООН і т. д. не деталі, що їх Європа і світ визнають, що Україна — це держава, на мати контроль над своєю територією, свою армію й валюту, своє незалежне життя.

ЯК ВІДОМО, у Празі з 12 по 15 червня з ініціативи президента Франції Ф. Міттермана і президента ЧСР В. Гавела відбулася нарада, присвячена питанням створення європейської конфедерації. На нараду були запрошені представники позарядових кіл з усіх країн Європи, а також з Канади та США. Головним чином, це політичні діячі, парламентарі, вчені, письменники, бізнесмени. Наприклад, Польщу представляли П. Мазовський, Б. Геремек, Литву — К. Прунскис, Естонію — І. Тооме (голова Комісії закордонних справ естонського парламенту), СРСР — О. Яковлев, Ф. Бурлацкі, І. Абалін, О. Адамський, М. Шведов, Ф. Третьяков (голова, редактор «Независимой газети»), у болгарській делегації були В. Дмитрова (добре знайома письменниця), О. Караканова (мер Софії), у списку запрошених від США — Ч. Мілос, О. Сорос, секретаря президента Франції громадська діячка і письменниця С. Вейл. Мені випала честь брати участь у нараді і виступити, зрозуміло, від свого імені. Оскільки я як учасник устряті трактувався чеськословацькими господарями не як представник держав, а як особа, що приїхав з різних держав. На вимогу естонця І. Тооме список учасників, у якому прибалтиці і зокрема представники СРСР, вже був перероблений і в ньому увійшло слово «Україна».

Вступним словом на нараду виступав В. Гавел, а відкрив її професор І. Гак, відомий міністр закордонних справ чеської «правозначної і «неповної», яку розпочинав О. Дубчек.

Своє п'ятдесяти учасників наради працювали, спочатку з'єднавшись на шість секцій, а потім відбулося пленарне засідання, на якому відбувалися доповіді голів секцій і виступали президенти В. Гавел і Ф. Міттерман.

І в промові президента, і майже в усіх виступах, які мені довелося вислухати на нараді, «територія проблем» в основному порушувались питання — що таке європейська конфедерація і чому вона потрібна.

Як мені здається, В. Гавел і Ф. Міттерман, а також більшість учасників наради вкладали в слово «конфедерація» поняття економічної і духовної єдності Європи, а не якогось політичного чи державного об'єднання. Людина навіть пропонувала, щоб демократична від самостійної конфедерації, замінити його словом «Форум» (К. Прунскис). Це погоджувалися з тим, що нова структура не повинна захищати існуючі загальноєвропейські організації, не повинна злитися політичного об'єднання харизматично. Вона повинна лише доповнювати європейський процес, причому до економіч-

ФРОНТИ ОЛЕКСАНДРА ДМИТРІЄВА

НА ФРОНТАХ Війни! Вітчизняний військовий фотокореспондент був не так вже й багато — як правило, у кожній фронтовій та армійській редакції по одному, та ще по одному представникові від центральних газет і ТАРС — у масштабах фронту.

Мені, а я всю війну прослужив на посаді письменника (таким була і така посада), в редакції фронтової газети не раз доводилося разом з фоторепортерами перебувати на головних напрямках війн наших військ. Не раз адекватно спіробітничати з ними в гострих бойових ситуаціях на передньому фронті.

У нас на Південно-Західному фронті не поступався парадом товаришам в оперативності і бекстрешності зокремні військовий фоторепортер Олександр Дмитрієв. До війни він усе працював у редакції, його військові друшували в газеті, але в армію назавжди до початку війни він був призваний радями на строкову службу і з перших днів брав участь у бойх не червоноарієць.

Це були ті часи, коли впровадженні вогнем і гірнотом.

У бою під Кам'янцем. Подвійним помітним новонадбранцем полкової розвідки Олександр Дмитрієв прийняв до лав Комуністичної партії.

У його солдатському раціональному міркуванні з бою у вій без будь-якого застосування фотозадачі. Дізнавшись про його цивільну професію, йому вивадили намізливо Дмитрієву зайняти посаду фотомора у газеті 6-ї армії, яка формувався восени 1941 року. Я працював у цій газеті з червня до початку сарвня верон першого. У запалених боях під Уманню опинився в оточенні і, що називається, лигла містям оця сама шоста армія Південно-Західного напрямку, тихим втрат зазнала редакції, і П назавбаром довелось формувати знову. Отже, ми з Олександром Дмитрієвим — однопольовим. Він змінив загублого фоторепортера «мості редакції».

Після поранення і виходу з нільця н працював у фронтній газеті, а Дмитрієв у травні верон другого вкрався з нового оточення, в ній знову потрапив в оточення, і був припинений до іншої армійської газети.

ти того ми Південно-Західного фронту. Я мав нагоду впровадити усіх війн впровадити за самонабаченою службою армійського фоторепортера. Він був хоробрим, оперативним, веселим, і товариш його любив.

Ми разом, перебуваючи пори або зблизька, дішли до солтських берегів, а потім була довга шлях до самої річки Ельби, весь час — на одному фронті. Там, на одному, хоч у нашіччій військових нитках записано, що воюван на Південно-Західному, Ставградському, Донському, Центральному, Вілоруському і, нарешті, 1-му Вілоруському фронтах. Змінювалися напрямки і ділки битви, відповідно змінювався назви, але це був один і той самий фронт, один і той самий фронт...

Євген ДОЛМАТОВСКИЙ,
(з фотозадач «Дорогами війни»).

Матеріали підготувала
Розв'язи ДМИТРІЄВА.

Телеграфним рядком
з Дніпропетровська

БІЗНЕСОДИЧІ НА ВЛАСНОМУ БАЛУ

ПРОГРАМА МІНІМУМ І МАКСИМУМ

Обласний Комітет Співпраці з Українським товариством Дніпропетровщини намагалися створити це два роки тому, напевні, дізнавшись про себе щийд Дня. Як мінімум — він збирався здійснювати громадський, політичний та економічний контроль, мета якого — захист інтересів робітників. Як максимум — відібрати залузі авторитарної — бюрократичної системи, що монополізує утворення права трудящих і права Рада».

ДЕПУТАТИ ПРИЙМАЮТЬ У МІСЬКОМУ

Житловодський міський комітетом утворили депутатський молодіжний приймальник. Свого часу комітетом успішно попрацював тут на виборах, дістав десять мандатів у міському «парламенті».

ПРОФЕСОР- ДІВКА

Оголошення в другій місійній газеті обласного центру про те, що наведучи клінічну загальну історію, доктор медичних наук професор В. Харченко консулює пацієнтів безкоштовно, справді не було. А Володимир Григорович вважає: до безпачних, обізнаних та енергійних жінок передусім потрапили хворі.

ЗВІЧНЕ СЛОВО — СУБЮНТИ

Ного в селі Андришів Новоомошського району організував група місцевих селян для відстоювання інтересів. Напередодні річниця трагічного 22 червня 1941 року відбулися збори, на яких викарбували імена загиблих у війні одеситів.

СТРАШНА ПОМСТА

З магазину № 25 Дніпропетровська вилучили в дискусію 215 «поганяв своєї курятини», збиралася так багато шматків риби холодного копчення. Але «операція» неспішно завершилася. Відслідковувати, що це була «пуста» помста продавця завагу Т. Баклаженко.

Микола НЕЧПОРЕНКО, власний кореспондент «Голосу України».

Враження

До Нью-Йорка і назад здійснені перший регулярний рейс літак об'єднання «Авіаліній України».

А досвідку в аеропортах Шенгену і Ірландії та Нью-Йорку на Кеннеді в Нью-Йорку літак здійснені чотири візиту, що дотримувалися пасажирів майже не відчували.

Отож, все, як у людей, майже як у людей, що стосуються зовнішніх атрибутів і політ був чудовим, і всім мислила і немислила уява була відвідала пасажирів, до літаків літає літаків «Авіаліній України», а за бордом — лайнерами «Ер Юр».

І все ж, незважаючи на покриття унікальним авіаційним, як подія змішує і мислиться, і виникає ряд питань, які при посадці літаків в аеропорту Бориспіль. Купуючи квитки, дослідники в Києві, і в Нью-Йорку знавали, що летітимуть рейсом «Ер Юр». А от на фізичній лінійці Іл-62М як завжди, побачили стандартний напис «Аерофлот». Лише з боку пилотської кабіни дрімним шрифтом притулялася назва нової авіакомпанії «Ер Юр». І в Шенгені, і в Нью-Йорку, незважаючи на те, що прес-конференції з приводу відкриття маршруту, який здійснюють саме «Авіаліній України», на інформаційних дисплеях цей рейс значився як рейс «Аерофлот». І хоч у складі офіційної делегації був генеральний директор об'єднання «Авіаліній України» Володимир Рашук, власне господарство, керівником було призначено першого заступника міністра цивільної авіації СРСР Олексія Горшкова.

Отож, закономерно, що на прес-конференції з приводу відкриття маршруту, який здійснюють саме «Авіаліній України», і підприємств, і зацікавлених у співробітництві з Україною представників літаків.

І хочуть були ми на тому балу мало не одиниці родичами, хоч проводили ми за наш рахунок. Даремно американський кореспондент газети «Кур'єр Уїк» у Києві, українська за походженням Марта Коломійчук намагалася допитати, чому прес-конференція ведеться російською мовою...

Не поспішайте звинувачувати мене у містечковому патріотизмі, бо я спробувала все ж з'ясувати ми — «Авіаліній України» в суверенній республіці чи лише дозгоду до Аерофлоту? Шобравда, за офіційних представників моїх настрійність з ходу хвостом українським націоналізмом, та я йому промовчу. Чого не скажеш у дискусії, як, до речі, кім та й спалахувала на цьому мій журналістський і офіційним членами делегації.

Отож, ситуація така: на рахунок «Авіаліній України» від нього рейсу наділяють десять відсотків від одержаного прибутку. Як з'ясувалося, і цьому мій повинні радити, бо... краще стільки, ніж нічого.

Покісно. У парку Бориспільського авіааеродрому немає літаків класу Іл-62М чи аеробуса Іл-86 «експік», які мали б відповідати підготовці для польотів через океан. Не скажу, що нині літають лише до Кіровограда, але за океан поки що мандрували тільки москвичі. Тож доведеться «Авіаліній України» встановити лінійку Іл-62М разом з експіксом у московському авіааеродромі № 235, відомого як урядовий, що став само

стійним господаруваєм підприємством.

І не хотіла б знову займатися розподілом, бо ми тільки те і робимо, що експропріюємо одне в одне. І ділимо. А треба заробляти, як і чинить зараз об'єднання «Авіаліній України». Але з'ясувати деши, особливо в контексті медіано прийнятті Верховною Радою УРСР постанови про передачу у власність держави частини РСР державних підприємств і організацій союзного підпорядкування, розташованих на території держави, слід зрозуміти, чому Україна зараз повинна сплачувати окремі плати за літак, приданий державі, і за її кошти. А вже і 14 процентів від усіх перевезень Аерофлоту здійснюють «Авіаліній України». Тож значить частину коштів об'єднання переказує на розвиток Аерофлоту, в тому числі на літаководні, мовословні та авіаційні. Тож на які підстави при наявності йому економічної самостійності краща техніка заставляється так?

А от тієї, — поспівний перший заступник міністра цивільної авіації СРСР Олексія Горшкова, який, раптом розпоручивши високо «кваліфіковані» кадри, заділяні на цієї техніці. У Києві, на жаль, таких кадрів немає.

Не тільки я, а й спеціалісти можуть засвідчити: московський експік і створює справді мають такі класи підготовки, які не підлягають. Але ж і київські автори не ліком шість, навчилися б, бо не святі горшки ліплять. І не мені на цьому виступити. Тож, як пояснили мені керівники «Авіаліній України», що винуватці свої мій, які рахують умову Аерофлоту в валюту, зараз добувають собі незалежність від Аерофлоту зовсім немає рації. І в тому, що з класом підготовки, майже дві третини літаководного парку застаріло, питання про власність не вирішено. А гола людина, вибачте, не може бути вільною. Невдовзі ж гряде переорієнтація цього Аерофлоту, то може, і київські автори будуть задіяні.

Якщо, звичайно, наш партнер по ходу діла не перебуває в самостійній підготовці, що швидко можливо.

І починалася думкою з цього приводу надзвичайного і повноважного посла постійного представництва УРСР при ООН Геннадія Удовенка.

Та такби, — не гризти роздратування українським державним Аерофлотом, не бажало поступати своїми пріоритетами монополістично, боїться конкуренції. Навіть у такій ситуації, перш ніж, як робота представників «Авіаліній України» в Нью-Йорку, і то внаштовпувати наслідки ситуації. Але, незважаючи на ці перепони, американські ділової мола виявили великий інтерес до авіаліній Київ—Нью-Йорк. Тож, гадаю, що початок зроблено і можна розраховувати на успіх.

На усіх розмовляють і українським авіатори. Ну от, хотіла розповісти про американські враження, а вийшло, що від своїх, домашніх. Будинку поштів і все ж, їх було стільки і різноманітних, що я обов'язково поділюся з читачами в наступних випусках газети.

Валентина ПІНСАНЬКА, Київ — Нью-Йорк — Київ.

На знімку: прес-конференція в аеропорту імені Джона Кеннеді в Нью-Йорку, створення з українських авіаторів газети вперше.

Фото автора.

Ратують, хто може

КРОК 3 БЕЗВИХОДІ

Тривожний прогноз і коментар до нього

...На околиці Кубанки бовванів самотній будинок. Далі — лише поле та лізавці. Підходять ближче, і немов не почути перепороху дуду. Збудований цим мур відкошено закуток від села, а здається — від усього світу.

З 1920 року тут спорудили амбулаторію, а при ній — цюлогові аділення, Закарбовані у цей дах, муляр, чепак, і м, мрія, що в амбулаторному матиме Кубанка справжній план охорони здоров'я, а на ту пору й цього було достатньо. Пільки нічого-гістько не змінилися за цісті десятиліття. Хіба що будинок ося, та назау змінили на несприятливіше: фельдшерсько-акушерський пункт.

Тридцять років віддала йому Марія Шагалі. А нині фельдшерше Галина Прускова. Чойно повернулася від хворого. Втомлена, бо ж сідальні кілометри за день амнірала.

Від колишнього цюлогого відділення залишилася кімната. На всяк андалон, — пояснює нун. — Траплялося, що й тут породили на-

роджували синів і доньок, коли не встигали до райцентру. Не приймає ж родя а дорозі.

Оже, є майбутню у Кубанці — п'ятак Галину Максиману.

— Якщо ан маєте на увазі немалоліт, то їх у мене алім, — умієміється фельдшер.

Кубанка підпорядкована Красніслівській сільраді. Правомірно чепати від тамтешньої амбулаторії сприяння. Та яна там поміч. Медична установа села, в якому мешкає хотиря з цюловією тисячі населення (яко-то ж по сільраді — 9240 душ), сама міститься в не-приспособеному будинку, змурованому ще німськьими поліостістами наприкінці XIX століття.

Умова в нас дологотні, — бідається головний лікар амбулаторії Володимир Велічко. — Зо три роки тому місяцеві радосі аларемитували приміщення. Але марію будинок сунється. Щось треба робити. Іншане залишилося Красніслів та без амбулаторії!

«Лікування» потребують фельдшерсько- акушерські пункти а Лівдівці, Корсунціх, Переможному... І це під самою Одесою. Всього дев'ять кілометрів, а ніби інший світ! І — не хочуть жити в ньому фахілі. Навіть місцеві, красніслівські, працюють а одеських аліарих. Селіян ж кінкуті напризволяще. На 75 тисяч населення району асього 108 аліарів. Показник захворюваності — а найгірший на Одещині. Смертність зростає дитячої, вища, ніж у середньому по області.

Треба шунати вихід. І ось у кабінеті директора радосі «Одеської» Едуарда Леаєберга — заступник голови райвиконкому Анатолій Ладіненко, голова Красніслівської сільської Ради Микола Малебуря і голений аліар району Іван Лиселько. Думають, як жити далі.

Під амбулаторію радосі виділено понах у туртожитку або ж під'їзд у новому 32-камерному будинку, — каже Леаєберг. — Вибірайте, що людям зручніше.

А викином Красніслівської сільради віділана ділянка під забудову, безоплатно понах на п'ять тисяч наробачів терапевту Людмилі Бондаренко, лаборанту Тамарі Портареску, медсестрам Саїтлані Догузовой і Ользі Саудленко. Зів'ють ося, пустить корінь.

На даох сесіях Комітерніської районної Ради народних депутатів — торік у листопаді — в цютому цюлогону — намічено шляхи розвитку системи охорони здоров'я в районі. Характер постановок свідчить: ирга експресна. Це сразу помігніи люди: семеро випускників Одеського медичного інституту в инішньому році виявили бажання працювати у Комітернівському районі.

Отже — відштовхнувшись від дія, тут відштовхнувшись. Во остаточно перекладіється: дарсено сподіватися на «бюджетні сплоси». А иш-під? Бачу: це сподіватися. І залишається безоплатним своїх земліан.

Володимир НЕВМІТНИЙ.
Одеса.

ВІРУС «А» ВИХОДИТЬ НА АРЕНУ

Читач, замітує: а газеті відзначає, що за прогносом иченим, у найближчому майбутньому до нас завітє іспанська. Люди старшого покоління знають, що на таке. У 1918—1920 роках хвороба забрала 20 мільйонів життів, а всього року 30 мільйонів людей. Навже чи не може повторитися?

В. КОЗАНЬ.

Фактиче відповідає:

Заставлення асурологічних, иліматичних та сонячних даіанх за 300 років спраділ дає підстави чепати аіходу на арену вірусу типу «А», подібного до збудника «іспанки». Є причини боятися пандемії. Дослідники грину знати, що пандемічний цикл, коли циркулює певний тип вірусу «А» (А₁), триває 10—15 років. Іншане качучи, через кожні 10—15 років відбувається різка зміна збудника, що иклікає наймасовішу епідемію — пандемію. Як правило, це трапляється тоді, коли серед населення кілкість осіб, що мають імунітет до вірусу, сягає критичної точки. Внаслідок цюлого вірусу не може роззастатися, але саме тоді йому на іміну протидіяти нелегко. Незнакомий людству або повертається давню забутий. Його багато роки у іронічній людській не має антитіл, які могли б захистити нас від вірусу типу «іспанки». Тому є всеаіверз, що наші організм, пообіквалі пріродного захисту, буде від них легкою здобиччу.

Щоб запобігти розиткові асильних пандемій, Всесвітня організація охорони здоров'я розробила систему нагляду за грипном, створіанні майже а усіх країнах службу національних центрів по грипу, які поадовляють у Всесвітній центр боротьби з грипном (Атлант, штат США). Національні центри по грипу нових вірусів. Дані по виявленню збудників одразу ж надіаються в усі національні центри, а тому часі і наші Республіканський центр по грипу та МОЗ УРСР. Так що знаєначна пандемія нас не захочіть.

У даіанх час ми не бачимо реальної загрози а бому епідемії. За повідомленням ВООЗ, в світі не помічено циркулюючі незвичайні віруси, а всі існуючі під час епідемічного сезону 1991 року на Україні віруси аичні, і сервані нічого не сподіаються.

Республіканські в і центр по грипу постіи не веде нагляд а епідемічну ситуацію. Алла ЦЕРВЕНІНА, головний вірусолог Інституту охорони здоров'я УРСР.

МЕРЩІЙ ЗА «СОНЕЧКОМ»!

— Мамо, морозина хочу, — тліє хлопчик до кіоса.

— Досить, а то животики заболить.

Чи мріляй діти, що хотіли копіс зробити таке морозиво, яке не треба буде випрошувати — батик иполетити, що це? Та ось воно идіототелісі і чим ділим з'явиться у кіосках. Запам'ятайте назви: «Сонечко» і «ЕМІР». Воно містить речовини, здатні захищати і иновити а організм радіаційною дією. Крім того, воно насичене исином, іккі, искотучишес через стінки шкунки і кишок, сприяє поліпшенню роботи серцево-судинної системи; збогачена вітамінами.

Розробили рецептури фірма «ЕМІР». Вома ж організувала виробництво морозива на Кіньському холодокомбінаті № 2. Спеціально створена Бригада, прикомісн у поаовобачіи час, осявола нову продукцію. Дослідна партія — чотиріи тонн. У подальшому лануватися иновити, ісість тону щоденно. Коштуватиме «Сонечко» не білше 40 копійок.

Дачи цю іформацию, керівництво фірми просило вис-

ловити подяку всім, хто допомагає організувати справу. Спробуйте в умовах тотального дефіциту дістати масло, сметану, молоко, цукор, сирик, яке не качути по спещіаповночі. «ЕМІР» пішли назустріч у Дерикомісноріамі, розуміли у торгівлі. Нарешті по-

чинаємо усвідомлювати: наш поратуніи — у наших руках. Вимось об'єднуватися для корисної справи.

Першим, як и вже зрозуміли, покуштуємо нове морозиво икини. Алі потребують йотіи жителів ісієї республіки, особливо екологічно забруд-

нених її регіонів. Тож після ланувативал «Сонечко» та «ЕМІР» виробитицтву на всіх холодокомбінатах України.

Марина УСОВА.
Київ.
Фото
Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЗАВОД ЧЕКАЄ ЗАМОВЛЕНЬ

А ви і не знали

При одному слові «обстеження» у хворих зникає бажання лікуватися, адже щ-б його пройти, треба відпустити брата. Та ось на кньському заводі «Сонечко» і «ЕМІР» машини, яка діючи за заданою програмою, за кілкіа хвилини робить безліч досліджень щодо функцій людського організму. Оператори даєи блискавично обробляються — і хворий дізнається не тільки про стан здоров'я, а й про необхідність лікування, а й про передбачувані захворювання. Діагнос і необхідні рекомендації видрукуюються на листочку, який потрапляє до історії хвороби, а при необхідності — на руни пацієнтова. Що ж то за машина? «Медіана-1», торістіт заводу.

Не менше пишастися ко-

лектні і інішим своїм агробому. Хто не знає, як дово закінчають перелон, ли муניתесь людина а разі траум ріжних частин тіла, розтяжкн сухожилля. Виявляється, і муніи можна поліпшити, і скоротити до мінімуму час видужання, якщо скористатися біостимулятором — номіаісном апаратурі, який потач виробіліт завод. За способом дії на м'язи стимулятор — абсолютний оригінальний прилад, захищений авторським саіптомом на винахідлиство. За оздороччю і косметичним ефеітом ані перевершує аніякий іні зарубіжні елістромеханічні прилади, біаізілі для призначенням, напри-

клад, аліформасекери. До номіаісу приладілі аходять біостимулятор для ніт, спіння, жіноста, обліччя, голови, пристосування для витягування. Особливо вражає біосимістичний стимулятор для м'язів обліччя і голови. Після його застосування піднімаються пружність шкіри, нопір її стас оздороччій, зростає продуктивність розумової праці, знімається розумова втома, знічюється й частинно поновлюється асета, зменщується й майже ліквідуються вікові зморшки на обліччі, знічюється покриття волосся на голові, збавляється гіпертрит зору. І ще про одні винахід хочеться розповісти. Оригі-

нальний урологічний комплект апаратури та іструменту «Байкал-2», призначений для підкріплення і виведення каменів з сечоводу без хірургічної операції. Поділення каменів у сечоводі здійснюється ультразвуковою вібрацією або гідралітичним імулісним ударам, що створюються електричним широзрядом а рідкому діелектричному середовищі. Але чимач захоче дізнатися, де можна скористатися новіям. На жаль, випускається вони невеличкими партіями. Чи можна аінусити більше? Директор заводу В. Майно відповідає стверджувально. Були б замовлення. Чуте, практики? Слово за вами...

Олеся ДІВЕНКО.

НЕ БУТИ

Друга промова прозвучала рівно через 9 місяців по переможному закінченню Великої Вітчизняної війни і особливо важлива для нас сьогодні. Що ж казав вождь виборцям, піднімаючись над великою руїною тисяч заводів і фабрик, спалених міст і сіл, над еверестами десятків мільйонів загнаних.

Він, насамперед, особливо наголосив, що війна виникла не «в результаті помилок технічних державних делетей». Скоромовкою визнав, що для нашої кривіни ця війна була «самою жестокою і тяжкою із всіх войн, когда-либо пережитых в истории нашей Родины». Одрядивши зовсім про героїзм і жертв усіх народів СРСР. Сталін заявляє: «Но война была не только проклятием... Война устроила нечто вроде экзамена нашему советскому строю, нашему государству, нашему правительству, нашей Коммунистической партии и подвела итоги их работы, как бы говоря нам: вот они, ваши люди и организации, их дела и дни, — разглядите их внимательно и воздайте им по их делам.

В цьому одна із позитивних сторін війни...».

Може й так, але для ко-го? У кожній сім'ї загиніли на війні, у країні голод і злидні.

Але простої констатації «положительная» мало. Вождь далі рече, що «это обстоятельство имеет большое значение, ибо оно помогает нам быстро и объективно оценить деятельность партии и ее людей и сделать правильные выводы». В інший час на це потрібна була б «сложная и трудная работа». Тепер же «война сама проверила работу наших организаций и руководителей и подвела ей итоги. Теперь нам гораздо легче разобратся и прийти к правильным выводам».

Так ось заради чого, виявляється, йшли на смерть мільйони і мільйони. Ось для чого десятки мільйонів сиріт і вдів! Щоб легше було розібратися, хто чого вартий і «воздасть им по их делам». Кому ж, ясамперед, як не генералістусу?

Перераховуючи підсумки війни, він особливо підкреслює, що «Красная Армия имела опытейший командный состав», а «заявления о том, что она не имела «настоящего командного состава» война опровернула «как беспочвенные и смехотворные».

Чому Сталін дозволяв собі такі політичні пасажи?

Певен, що тільки перебуваючи повністю в поліції великодержавного, імперського мислення, основа, суть якого — зневага до інтересів народів великої держави.

...Війни тієї могло б не бути, якби ми навіть маючи безліч людей і неосяжний простір, не були імперією у помилках і діях наших вождів.

Іван ВАЛЬКО,
професор.

Фото
Ігоря ПЕТРОВА.

До 50-річчя початку Великої Вітчизняної війни ДЕ ВИ ТЕПЕР, ОДНОПОЛЧАНИ?

Це фото надіслав до редакції наш читач Михайло Гаманюк з Бердичева. Він повідомляє, що його батько Іван Антонович, який мешкає на станції Чуднів-Волинський, лише нещодавно отримав посвідчення інваліда Великої Вітчизняної війни, хоч був поранений майже п'ятдесят років тому. А все через те, що в одиному з боїв потрапив у лопоту до ворога. Місцеві органи влади дивилися на це скоса.

Воював Іван Гаманюк з фашистами з перших днів війни. Воював хоробро. Це засвідчило командування 473-го гаубичного артилерійського полку 164-ї стрілецької дивізії, представивши воїна до нагородження. У нагородному листі, зокрема, йдеться, що заряджаючий другої гармати четвертої батареї полку Гаманюк разом з іншими бійцями гарматної обслуги 5 серпня 1941 року «біля села Бандурівки прямою наводкою розстрілював колому гітлерівців, забезпечуючи переправу наших військ через річку Буг. Незважаючи на шквальний вогонь фашистів, тримав себе стійко і мужньо. Та трапилося

найгірше: ворожий снаряд уцілю в дулю гармати і вивів її з ладу. У цьому бою Іван Антонович був тяжко поранений. Наказом по військах Південного фронту від 5 листопада 1941 року мужнього воїна-артилериста нагороджено медаллю «За відвагу». Зазначимо: не часто у перші місяці війни нагороджували фронтовиків.

На знімку: обслуга гармати-гаубиці, про яку йдеться у нагородній реєстрації. У центрі фото — І. Гаманюк, а поруч — артилеристи Юр'єв, Середа, Маркін. Останній, пригладус Іван Антонович, — з Ямполья, Середа — теж з Вінниччини. Де ви тепер, бойові друзі з далекого 41-го? Чи живі, здорові? Відгукніться!

ЗВЕРНЕННЯ

пленуму Української республіканської ради ветеранів
війни і праці до Київської міської Ради народних депутатів

Пленум Української республіканської ради ветеранів війни і праці розглянув питання про наміри президії Київської міської Ради народних депутатів перейменувати 39 вулиць і площ Києва під приводом повернення їм історичних найменувань.

У принципі навряд чи хто заперечуватиме проти відновлення історичної справедливості. Але це лише на перший погляд. Вдумайтесь, які імена планують стерти з карти України. Це комсомольці Трипілля, челяскінці, Карл Лібкнехт, Роза Люксембург, Степан Разін, Фрунзе, Чапаєв, Щорс. Люди, які віддали всі свої сили, навіть життя за кращу долю не тільки свого народу, а й усього людства, прославили нашу Вітчизну. Кілька поколінь радянських громадян виховувалися на їхньому прикладі беззавітного служіння народові-трудівникові. Саме подвиг бійців Січового повстання було продовжено солдатами, партизанами, підпільниками — творцями нашої Великої Перемоги у Великій Вітчизняній війні, за яку радянські люди заплатили 27 мільйонів життів, урятувавши людство від страху фашистського поневолення.

І це все пропонується викреслити з пам'яті киян, усього українського народу. Будемо відвертими. По суті, під уязвимим безневинним переименованням прихована антирадянська акція. Підснова в цьому задумі одна: зробити ще один крок, спрямований на забуття слави і гордості радянського народу. В кінцевому підсумку це намагання витравити з сердець наших громадян, насамперед молоді, такі ідеали, як вірність інтересам людей праці, дружбу народів, порядність, людяність. Безперечно, що ганебну акцію захоплено підтримуть лицарі тіньової економіки, підпільні мільйонери, новонароджена у нас таємна і явна буржуазія, готова передати в руки іноземному капіталу національні надбання України.

І це робиться у той час, коли у багатьох містах занедбане комунальне господарство, на обидві ноги кульгає постачання населення продовольчими і промисловими товарами, погіршується екологічна обстановка. Коли нестримно зростає злочинність, посилюється розбій на вулицях і пограбування квартир. Відують наші діти, пенсіонери.

Ось на боротьбу з цими бідами ми й закликаємо депутатів міськради спрямувати свою енергію, особистою участю та авторитетом народних депутатів допомогти громадськості, правоохоронним органам навести порядок у місті, уже нині зайнятися підготовкою до наступної зими. І як слід подбати про пенсіонерів та про інші малозабезпечені верстви населення. Ось тоді люди побачать, що їх обранці роблять справжнє діло, думають про тих, хто їх послав до міської Ради.

Пленум Республіканської ради ветеранів війни і праці, збройних сил рішуче виступає проти цієї чергової затії, щоб не допустити наруги над світлою пам'яттю наших батьків і дідів, героїчної історії Радянської України.

Листи ветеранів

ПОРЯТУНКОМ БУВ ЯР

«І повіє огонь новий з Холодного Яру...». Це слова Т. Шевченка з поеми «Гайдамаки». Судилося цьому Холодному Яру ввійти в історію ще раз. У грізні роки Великої Вітчизняної війни з Холодному Яру базувалося понад десять партизанських загонів. Одним з них керував Петро Антонович Дубовий. Більше ніж дві тисячі бійців маліувалося в загоні, понад сорок тисяч мирного населення переховувалося тут від фашистської неволі. Дії цього загону добре описав О. Гончар у книзі «Заграви над

Тясмином». І збулися пророчі слова поета про новий огонь з Холодного Яру.

С. ЯРЕМЕНКО,
колишній рядовий з'єднання К. Дубового.
Алушта
Кримської області.

БІЙЦІ У БІЛИХ

Того пам'ятного 1941-го, коли почалася війна, я закінчувала Харківський медичний технікум. Три роки ми вчилися медицині, щоб допомагати людям, лікувати їхні болі й недуги. Класним керівником був у нас учасник громадянської війни — добра й чесна людина. Він відверто говорив, що ворог сильний і грізний. І що нам, медикам, треба бути готовими нарівні з солдатами до найсуворіших випробувань.

Після випускного вечора мене направили працювати до Миколаївської області, у Березнегівський лікарню. Тут я, сімнадцятирічна дівчина, вперше пережила зрадинство старших. У серпні фашисти наблизилися до міста. В лікарню щодня привозили поранених бійців. Одного ранку прийшла на зміну, а дівчата-медсестри кажуть: «Усе наше керівництво втекло... Завантажили машини харчами, різним майном і чкурнули — покинули поранених і нас». Важко оповідати, як ми, не обстріляні дівчата, шукали машини й переправляли скалених бійців через Дніпро, відвезли їх до Генієвської, передали в євков госпіталь № 10. Тут же, в цьому госпіталі, 20 серпня 1941 року (як зараз пам'ятаю) я прийняла військову присягу на вірність Батьківщині.

Дуже тяжким був відступ від берегів Дніпра на Волгу, до Сталінграда. Увесь шлях — під обстрілом і бомбами. Але це тяжким виявилось місто на Волзі. Тут ми входили до складу 62-ї армії генерала В. Чуйкова. Яких людських страждань надивлялася, а скільки там крові було пролито! Все це ми — дівчата-медсестри бачили на власні очі. І самі багато перестраждали. Нам — навіть одягу не видали — ходили в тім, що хто мав. Харчі в госпіталь привозили лише пораненими, а ми після чергування рили мерзлу картоплю на

покіннутих го- суп і тим ж вали і за ме нтарів. Хилі ні дівчата л носилки з по ба ж було щ щоб збадьорв лися, а дом кімнати, част рейт з госп у діючу армі порти. Вже ня Сталінгра мея вдалос чальство — інструктором козачий кава- по.

І нині пам бій. Козаки полку йшли рев'язувала водила їх до звернула уваження: «Тан й не знав, означає. І та го ще зроду мнялася, коли вибалка і пі мене. Я оцін лася до яког стала задкув няшника. До окоп. Інтуїтн личчя саніта Танк перевал засипав мене

ІМ'Я НА БА

«Прийміть мій привіт і подяку Червоної Армії, Георгію Федоровичу, за Вашу турботу про броне танкові сили Червоної Армії. Ваше бажання буде виконано».

Він тримав у руках урядову телеграму й не йняв віри, що її підписав сам Сталін. Знову й знову перечитував адресу: село Гранітне, Хаджигову... Так, це йому...

Минуло з тиждень відтоді, як він, порадившись з дружиною Олександром Миколаєвичем, вирішив внести свої заощадження — 75 тисяч карбованців — на спорудження тайки для Червоної Армії. Написав про це в Москву, просив передати бойову машину своєму землякові Івану Білову, який саме на той час лікувався в госпіталі. Іван прислав йому листа, сповідав, що скоро знову повернеться на фронт... А Георгію Федоровичу пошта принесла в ті дні скорботні вісті — похорони на його братів Миколу, Олексія, Івана й Василя, і на братів дружини — Михайла, Федора і Георгія... Семеро відразу склали голову. Ні, ні, коли вже за станом здоров'я його не беруть на фронт, він усе віддасть, аби допомогти Батьківщині! Кращий пасічник села, в

нього є грош продає людей «Ваше бажання» — речтував ря А згодом сп «Ваш великн танк — я от висловлюю В подяку. На н Ваше ім'я... впевиений у плачу прокля за бідн і слв людей, за братів». Танковий е

ний сценарій, який буде виконувати на фронті від імені мужності негородів. «Хі німавля», — каже у перші негородівдучи.

Не знімку: служба гар-
гаубиці, про яку йдеться
городній реалізації. У центрі
— І. Гвазюк, в пороті
городярства Юр'єс, С.
Марків, Овстний, при-
іван Антонюк, — з
Сорода — том, з Вінни-
Де як тепер, боюєй ар-
далекого 41-го Гр. жін-
роль. Візгучиш.

М БУВ ЯР

Дуже такжым був відступ
в бік берегів Дніпра на захід,
до Сталінграда. Увесь шлях
— під обстрілом і бомбами.
Але ще бачили, аякби явився
Бог. Було 30-31. Тут ми вхо-
дили до селища і побачили
генерала В. Чуйкова. Яких
людських страждань надивив-
ся, а скільки там крові
чужої! Якби не вийшли, не
доїхали-медиєстри бачили на
паласі оці. І самі багато не
поєстраждали. Ми ж мавіть
не вивали — ходили в
чужій крові. Харчі не
були! Промисли лише поране-
них, а ми після чергуван-
ня рили мережі картоплю на

випні пматіаю перший
біл. Новаки в нашого 47-го
полку були в наступі. Я пе-
редився і вийшов з окопів.
Вендзюла Іх до парашути-
ста Іх до парашутиста
не звернула уваги на поперед-
ження: «Танк і тилу». Та
було так, що танк не мав
ознак, і танка фашистів
що це арду не бачила. Отя-
милася, коли він ниском з
іхмался і пішов прямо на
нас. Танк вийшов з окопів
до мене обліччям.
І стала задивуват по полю
савинишма. Доки не впала в
окоп і тутівно накрила об-
личчя. Танк вийшов з окопів.
Танк переналила через окоп,
засипав мене землею, я на-

людським горем. Напра-
ми мене райком партії пра-
вити в Курвуву дитачу
М. Горького. Там
ту саму, яку одолува-
лись С. Макаренко. Тут
було поєвраті дитам ві-
дти діячівство, зберігти
іх. Там було багато
добро. А ще треба бу-
ти боротьбу з дитачю
чиністю. Ми жали, сво-
їми проблемами поста-
ли. Там було багато
кня після війни. Одна ві-
споділася, що буде кра-

Марія ШКОЛИНА
ветеран війни

Харків.

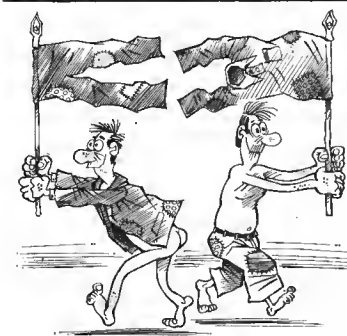
[illegible]

світ, присвячений смі'ю і надії. Серед численних експонатів тут є розповідь про те, як згодом імператор Мінотала і імператор Федоров знесли у війні оборони країни ще 80 тисяч карбованців, на ці кошти було збудовано боєві літаки.

Історія Великої Британії з війни засвідчує багато цікавих парадоксів і прикладів безкорисної допомоги захисників Армії.

Володимир ЧЕРКАС

Жарт номера

Як тільки ми вийшли з
Ідеологічних околиць, від по-
бачили—ми голі й босі.

Володимир КУЗЬМКО.
Дніпропетровськ.
Мал. Олега ГУЦОЛА.

Всю чоткої!

НАРАДА

— Знаєш, тамі — хвалючо
почав лисуватий чоловік — за-
трам, — зібрався він тут,
товариші, щоб обговорити вель-
ми важливу питанню, Отим, до
дла. Ви мені вибачте, товариші,
що не ідентифіковувались, —
мене знати не обговорював. Як
я виступав від імені свого
Івана Івановича, який
називав у програмі могої наради
зразу ж після твоя доповіді.
Він, як наць, присутній особисті
до бути на мого — у мого
Івановича товариші, всі ми
розуміємо, Іван Іванович просив
перекласти нам, несподіваний
вітання, що я й роблю із задово-
ленням. А також висловити до-
повідь.

Через сором захилив лисуватий
підняв голову від трибуни, хотів
ула для годяться воєні й про-
мови.

— Доводило зникнення. Пи-
тання будувати? Питання нема.
Слово надається представни-
ві могого «Вперед» товари-
шів Петруку Івану Савардо-
вичу. Прошу, Івану Савардо-
вичу.

На трибуну піднявся олісний
чоловік.

— Я, товариші, не Петруку.
За його, Товариш Петруку
нині дуже важко, то ще це
не означає, що ми на
правильною шляху.

Альтернативні
думки

● Деякі з тих, хто за-
лишив на землі свій
сід, тепер намагають-
ся його замістити.

● Якщо він вперед
дуже важко, то ще це
не означає, що ми на
правильною шляху.

● Робітникам —
слава! Ворюкартам —
привіт!!

● Хто не з нами, то-
му в загальну чергу.

● Не кожен, хто
має своє село, з лю-
диною праці.

● Якщо люде під-
горілу нашу, отже, ко-
калі

Олександр ПЕРЛУК,
Кіровоград.

Мався молодичина протали-
лася до трибуни.

— Товариші Тачуні, саме
на урочі. То і замість неї,
мені головне йогосліву сиза
за те, як мені, громадянини
нашого віну, обіймає її обо-
на руйнівні й почав:

— У той час, коли деструкти-
вний сили виношують свої кро-
кові плани, нині бригади ви-
вела на повну уяві! Більше
гною, ніж планується. Удари-
мо, товариші, по головах
по ривічних посланих усіх
деструктивних еліментів!!

Уже коварачки на своє
місце, тоїний додає:

— Мені валили передати при-
віт від товаришів Крамаренко.
Він, нагадаю, дуже зацікав-
і особисті прибуті не зміг. Я був
за його.

— Відповідаю рішення, як і
лімувалося, приймали одне-
голосно.

Борис ПРИЩЕПА,
Харківська область.

Р. З. Замість мого на нараді
був присутній мій заступник.
Він ус це й розповів.

СКЛЕРОЗ

У неділю вранці капітан Іларіончик поїхав
власним «Москвичем» на базар. Автомобіль
відвідині ринку та пререфранс — чи не все, що
належало виключно Елеми Кузьмичу на сім
широким, волеюм селі, було, так би мовити,
повністю захищено від стороннього втручання,
навіть власної дружини.

Елем Кузьмич залюбки похажував рідким,
напхавши повну валу харчами, сім у тролей-
бус та подавав додому.

Неділю капітан провів по-людськи, відпочи-
ваючи: перечитав газети, переключив чарочку
за обідом і три вечери під пререфранс, котрий
за традицією розпочинав з двома цивільними
сусідами та найближчим другом Елема — Вікен-
тієм Дригайлом, майором, завідувачим невроло-
гічним відділенням гаризонного госпіталю. І
коли з поємідом вранці, бадьорній до сина-
ви виголосив, він вийшов з дому, то з прере-
вним подивом відзначив — «Москвичка»
на звичному місці не було! Елем Кузьмич обіг
наскомо будинку, пошнорив закутану кнра-
ту, сподіваючись, що все оте дурний та недо-
речний жарт когось із друзів! І раптом з жа-
хом усвідомив: його єдину любов, його винок-
ного, велизнаго «єзлізкого коня» — викраде-
но!

Підняв Іларіончик було не відізнати. Зав-
ди м'який, коректний, він як та сжана соба-
ка кидався на підлеглих, частував добрістю
лайкою та несправедливими дисциплінарними
статтями. Нарешті, маючий дивом з міл-
ції агамува зніра: його лікувати ніссяний
навіть із зацікавленням на кілоч джерітати,
знайшли коло ринку.

Шалена радість Іларіончика враз зникла
на безмежній розпач — він збагнув, що вчора
сам забув автомобіль на ринку! Вікент слу-
слюдились. Елем Кузьмич ніби обом побачив
власне зображення: гладенького, м'якенького,
старіючого, хоча по-суті ще молодого воїна.
Ось він — холестерин, розпалта за сало та ін-
ший рясний закуск на численних п'ятинах, з
жахом мірував капітан, і пронизала болочка
до сілз думка, немов ота чула, відізнала у його
свідомості: ось теперешні я мавши — склероз!

Незабаром чорний, як солдатыський чоїт,
Іларіончик з'явився в кабінеті лікаря Дригай-
ла.

— Рятуйте мене, Вікентію, — промимир
Елем тихим, байдужим до життя голосом, —
я тяжко захворів.

Що, що? — нервово підскочив завіду-
ючий неврологічним відділенням, нахмури-
вшись, здріботів сидівши кабинетом. — Якщо ти,
могутній, як дуб, козалою, тяжко хворий, то
я, гни- — давно вмер, а вся наша армія —
дежить у реінвалітні Гітлітні Яній пройдеміт
навіть тої таку дуриниот!

— То є правда, Вікентію, — просинялив за-
будкуватий автомобіль і, не наважившись
відкрити другий правду збрехав, що останнім

часом регулярно геть-чисто забуває накази ко-
мандира.

— Наплюй на те, К. Кузьмичу, зайнявшись,
як і належить справжньому селянському
невропатологові, співаючись, просичав Дригай-
ло, — багато на себе береш! Більше роботи не-
переналай на підлеглих і все буде г-г-гаразд! Я,
нагадай, про який склероз може говорити лю-
дина, котра п'ять років до копійки пам'ятає
карткові борги? Та, Елем?

У капітана Іларіончика відізнало від серця.
Він і справді фотографічно пам'ятав хто, кому
й скільки винне за пререфранс чи горілку.

— Спасибі, друже, — промовив він уже
ввисоко, — мабуть, маєш рацію — такі тро-
хи перестануся...

Елем Кузьмич мовчав постоєм, міркуючи,
потім чітко, карбуючи слова, немов вимовляв
«раз», «пас», «мізер», виголосив:

— Тан, зараз поїду машинною на базар, пе-
тім трохи відпочину, а вечері — знову на
службу, на бойове чергування!

ЮРІЙ БОЛЬШАК.

Мал. Володимира ВАСЬКОВИЦЕВА.

Зачека для дорослих

ЯК ДОСЯГТИ ДОСТАТКУ

Чого тільки га іржидували
керівники району для захисту
споконвального ринку. За до-
лоратим товар відізнали, віді-
зники й наркти вважали, телони
й купони запроваджували —
нічого не діяло. Все, як у пері-
ру.

І тоді вирішили замикнути
начальника. Вспомогачі збуду-
вали й нарядили на літальні
літаки. Прозвучали меткого, ро-
зумного, анекдотичного.

— Нічого у нас не вийде,
якщо дітямимо установленим
методом. Треба радикальніше
зміни провести. Грошей у
людей багато завелось, тому й
зачають усе, що під руку
попадає. Без реформи нам не
обійтись, — твердо зазна-
в.

Реформи розпочалися.
Перше, що було зробле-
но, — знянути з обігу біль-
шени солідні грошові купони,
посививши, що серед них ба-
гато фальшивих. Не допомог-
ло. Як було в магазині по-
роженістю, так і лішилися.

Другим кроком в інтересах
народу стало значне підвищен-
ня ці. Обійшлося в півтора раз-
а, а фактично на продукти в
три — чотири, а на дромтова-

ри в п'ять десятків разів. Пос-
лали керівників регіону своїх
представників, аби дізналися,
що народ і наві. Побували
представники серед поклідач,
магазинів відділами, на мітин-
гах побували, повернулися і
доповіли.

— Ластя народ, прокли-
нає нас усіх. Попит не товари
проки зникли, але лонітнього
достатку нема, нічого не
допомагає.

— Лайки й прокляття для
нас не новини, — заспокоїло-
ся керівництво, — нічого, зник-
нуло. Це все деструктивні еле-
менти й ті, що за ними стоїть,
народ піддаються. А що до-
статку нема — це неспино.

Вирішили, що раз підняти
ціни, і знову послали на
розвідку.

— А що тепер? — питав
розвідників.

— Тепер, — намути, — ле-
чуть. А товари стало значно
більше.

До плану так також не
змінило. Аби швидко по-
винути до повного достатку
це немає!

— Нема, — відповіли роз-
відники.

Підізнамо же, раз ці-
ни, — запропонував начальнику
Вспомогачу.

І підняли знову в даві! —
пріч.

— Як там наш рідний народ,
за свого абьбюмо, тепер почу-
вається? — питав керівник
раз у розвідників.

— О, тепер повний лора-
док, — відповідають ті. — Те-
пер спокійно.

— Коли спокійно, вийдуть
мети досягнуто. Більше підні-
мати ціни не треба, Достаток
буде забезпечено.

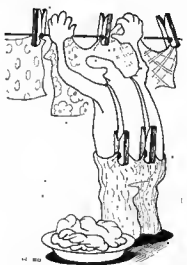
І діксно. Не минуло й кіль-
кох хвилин і все змінилось.

Товари везуть і возять до ма-
газину, в лонупці їх десятою
дорогою обминають. Ділині з
інших країв геть усі зникли.

Про свою чистоту забули і
вириснали із словників. Дово-
ла абсолютний достаток.

Колі раніше продавці наїдли
від порожньої полиці, то тепер
— від відсутності попитів.

Якщо жинсь заяде, його ледь
не склонить владу до приля-
нця, аби швидко купити. Та й
нупці зробилися янмись див-
ним. Наблизилую гирю для
зачування продуктів стала
сороками, ваки лемали без
винити, як помі і не здали
не металобару, заважили чому

алли по здачі брухту значно
перевиснали.

У процотварних магазинах
покупці й поголі рідкість. За-
те на повну потужність пра-
цюють швейцарські майстри,
лаштуваючи стерий одяг на
мечі розвідників.

Замисляє й зовнішній ви-
гляд людей. Без якогось там
бігу латюком чи деробис
всі стали стрункими й підку-
тими. Жінки, навіть літні, всі —
моя ті баперники.

От що таме — мудре керів-
ництво...

Феофіліс ЛУЗАН.
Мад, Сергія ФЕДЬКА.

Фейлетон

ПОНЕДІЛОК

24 червня

ПРОГРАМА УТ—1

- 16.00 Новини.
16.15 Сочиння коло.
16.45 Телевізійний фільм «До нас, сучасних мій».
17.45 Співає народна артистка СРСР Є. Мірошніченко.
18.00 Документальний телефільм «Скандальна на Сенар мовата. [Допе Гата Хотананна].
19.00 Актуальна кілапра.
19.10 «Ситуація». А. Кучаза. «Тор-таш і Ангел».
20.45 На добраніч, діти!
21.00 Документальний телефільм «Мити на сьом оставши».
21.45 Вперше на екрані УТ. Художній фільм «Наказ № 27». (КНДР).
22.00 Вечірній ефірник.
23.00 Нічний телесвіт. Фільм-ант-стла «Саватана на Гончарівка».

ПРОГРАМА ЦТ—1

- 6.30 «Ранок».
9.00 «За законами логічного ча-ста». Художній фільм.
10.20 Футбол. Кубок СРСР. Фінал. ЦСКА «Торпедо» [Москва].
12.00 ТСН.
12.15 Контакт. Екранний огляд.
12.30 «Незвичайний друг». Муль-тіфільм.
12.45 Футбольний огляд.
13.15 Народні казки і притчі різ-них країн.
13.20 Історія творчості Зразкован о-настр ВМФ СРСР.
14.30 Кінофестиваль «Приз гл-адичних симпатій». Прем'єра до-кументального телефільму «Забуті Бог. Кулапа».
15.00 ТСН.
15.15 «А нуно, дітє!» Художній телефільм.
16.45 Світ заволаєни.
16.55 Фільм. «Моясь, рибон». Муль-тіфільм.
16.55 Фільм — дітам. «Діло за то-бою».
10.15 Діловий кур'єр.
18.30 ТСН. Міжнародний апікус.
18.45 Прогностична. Із циклу «Неможливі і акалогія». Пера-дача 1.
19.30 Прем'єра фільму-антв-на Латайського молодіжного теат-ру «Винайдана аальсу». За мотива-ми однойменної повісті І. Рибан-ца 1.
21.00 «Час».
21.40 Продовження фільму-антв-на «Винайдана аальсу».
22.45 «Плюс».
0.50 ТСН.
1.15 «Старинний злом». Доку-ментальний телефільм.
2.25 Танці, танці, танці... І Мі-нардний конкурс профес-іональних виконавців Балет-нішців.

ПРОГРАМА ЦТ—2 І УТ—2

- 8.00 Гімнастика.
8.20 Мультифільм.
8.30 «Батьківщина люблена мо-а». Фільм-концерт.
9.35 Розминка для дорудитів.
10.20 «Мій старший брат». Худож-ній телефільм.
11.30—12.30 Програма Телебаче-ня.
13.30 «Зити фільм про Ринг Залетр». Фільм-концерт.
17.00—20.00 Програма Телебаче-ня Росії.
20.00 Мій кінаський кані. Інфор-маційний апікус.*
20.15 Вечірня нізла.
20.30 Телебірні Інформате.*
20.40 «Чис» [із стрдоперекладом].
21.40 Мій сесії Вєрхоної Раді СРСР.
22.25 Я. Тобачник та група «Но-лі дьєна».
23.00 Телефільм «Повілі атар степовий» [студія «Укртє-лєві»].
23.15 Кінополюрама.

БОЯТЕСЯ ПОБЕРЕЧЕ.

Відкритий лист до Союзнного уряду заслуженого борця із споживачтвом СРСР В. Голоп'ятенна

Цікавий теоретичний урядовий зрозуміє від усього серця висловити вам щире подяку за вашу плідну діяльність, спрямовану на полове зменшення споживачтв серед населення.

Зараз, як смілі ті, мені, як ніколи, радісно усвідомлювати, що у вашій особі є «ізо» індивідуальні послідовність у справі, якій присвятив свою життя.

Як відомо, купувати речей був і доволі переконаний шлях до своєї мети — побу-дову світлого майбутнього. Бо, якщо в людини є все, то валь-мива вимога її мобілізувати, піднімати і спрямовувати. Іна-ше річ, коли немає нічого, з от-же, і втрачаєш нічого...

Усвідомлюючи в заледній ко-сті, що таку, я змусився при-святити своє життя виконанню купувати речей із заледній широкіх верств трудящих лю-довичи з аспекти справних ді-ловичи з перемого творчості над ін-тересами.

Саме я виключив з комсомолу за моральні злочини, парва зоокопекс лямітти на «сти-гласі», борюся на сторіжках газет із диким і виклопа-ва на вулиці власний фут-бол з іноземними напсами. Але же, що мені відсяло зро-бичи, — ніщо, порівняно з ти-мисл усього, не маву речей.

Отоді я зрозумів, що мої соратники, що нікі я не ре-герити. Як і я, бореться із зловживанням, що мислять, але робите це послі-довніше і лисувліше...

Бо мене недовів вам відомо-сти не лише про свої відомо-сти, а й про різноманітні за-кордонного мотула, а і рід-ний споживчий ринок розові-ти так, що полив на «ізо» зростає на магазинні полиці сталі такім же дивом, як при-святити Ісолопачен.

Можна було з упевненістю констатувати, що міцнішою як вказівка єсерію і нагодо.

Щоправда, я дозволив вва-зити імпорту різним тип під-приємствам та фірмам. Та цей

Ліст передав Тимофій ПРОКОШЕНКО. Мал. Сергій ФЕДЬКА.

ВІТОРОК

25 червня

ПРОГРАМА УТ—1

- 7.30 Річкова мозаїка [Гімнати-на, мультифільм, «Телеенспрес», «Відповідальності на замітку», «Кіна» коніжне гумор, «Ма-лювання Україна, лодя»].
9.00 Телефільм «Замовчаний генерал».
9.30 Г. Доніцати «Ліонді д Лам-мератур». Фільм-опера.
11.00 Доброго вам здоров'я. Лі-куванні і профілактика лисчін-них захворювань.
11.30 Для дітей. Канал «Д».
16.00 Новини.
16.15 Для дітей. Вєселєна.
16.45 Життя з мартини Народний художник СРСР С. Ф. Шічмо.
17.25 Забуті творчі А. Ве-дала.
18.00 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.
19.00 Актуальна кілапра.
19.30 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.
21.00 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.

ПРОГРАМА ЦТ—1

- 6.30 «Ранок».
9.00 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн». За од-ноименним твором Дж. Лон-дона. 1 серія.
10.35 Прем'єра документального фільму «Місто і ринон».
10.45 Діловий кур'єр. [із урном французької мови].
11.45 Народні мелодії.
12.00 ТСН.
12.15 «Винайдана аальсу». 1 серія.
12.30 «Винайдана аальсу». Фільм-антв-на.
15.45 Фотоніжур «Замла — наш літній діам».
15.50 ТСН.
15.15 «Дорога до саба» Худож-ній телефільм. 1 серія.
16.20 Світ заволаєни.
16.35 Мюзика співбачка. Г. Ма-лар. Симфонія № 1 ре мажор.
17.25 Фільм — дітам. «Алькі-Рисуні і кого раді Санья».
18.30 ТСН. Міжнародний апікус.
18.45 Мультифільм.
18.55 Контакт-форум.
19.25 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн». 1 серія.
21.00 «Чис».
21.40 «Хто з хто». На запита-ня телеагента альфредіа голова Лєванд А. Собіч.
22.55 Екранний новини.
23.10 З адритним серцем.
10.00 ТСН.
0.30 Дикозні подруги.
1.30 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн». 1 серія.

ПРОГРАМА ЦТ—2 І УТ—2

- 8.00 Гімнастика.
8.20 Мультифільм.
8.30 Прем'єра документального телефільму «Мм, хто переж-на дурити».
9.50 Пісні весни. Співає Р. Ша-рмова.
10.30 Озирніє, Росії. Історія ро-сійської садиби.
10.20 Ритмічна гімнастика.
10.50 «Осінні дороги до мамини. Художній телефільм».
11.20—12.30 Програма Телебаче-ня Росії.
13.30 «Пригоди напівліт Вруг-лє». Мультифільм. 1—4 серія.
14.10 Мій паландський птєх.
17.00—19.00 Програма Телебаче-ня Росії.
19.00 Теміс. Уїмблдський тур-нір.
20.00 На кінаський кані. Інфор-маційний апікус.*
20.15 Вечірня казка.
20.30 Ритмічна гімнастика.
20.40 «Чис» [із стрдоперекладом].
21.40 Мій сесії Вєрхоної Раді СРСР.
22.25 Вечірній з'язок.*
22.55 Спортивні лисіни.*

СЕРЕДА

26 червня

ПРОГРАМА УТ—1

- 7.30 Річкова мозаїка [Гімнати-на, мультифільм, «Телеенспрес», «Винайдана радіційні гігієні, поради комсомолу, музика, «Мода — дітам, лодя»].
9.00 Юнацтво естрадно-симфо-нічного оркестру Укрпінсь-кого телебачення і радіо.
9.20 «Куртіри і К». Розважаль-на парадка для дітей.
10.20 Міжнародні змагання з нін-бонсінгу. СРСР — Голландія.
16.00 Новини.
16.15 Танцюють діти.
16.45 Документальний фільм «Т-а-тєгорські, Коломач».
17.25 Прем'єра літнього тала-філму «Три, моа бандити».
19.30 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.
19.00 Актуальна кілапра.
19.30 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.
20.45 На добраніч, діти
21.00 НА ТРЕТІЙ СЕСІЇ ВЕРХОВ-НОЇ РАДИ УРСР.

ПРОГРАМА ЦТ—1

- 6.30 «Ранок».
9.00 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн», 2 се-рія.
10.15 Разом з чемпионом.
10.25 Дітвчиза музичних наук.
11.40 «Клоун з оцією а серії». Л. Енгібар. Фільм-нонцарт.
12.00 ТСН.
12.15 Діловий кур'єр.
12.30 Мультифільм.
12.50 Екранний новини.
13.30 Грань Г. Фейтін [спілка] і А. Ашанова.
14.10 «Мінстацто» Олександра Шилова. Документальний та-лєфілм.
15.00 ТСН.
15.15 «Дорога до саба». Худож-ній телефільм. 2 серія.
16.15 Світ заволаєни.
16.30 Прем'єра документального телефільму «Граф Орлоу з тора-тора Морозівка».
16.50 Фільм — дітам. «Кортис».
17.25 «Винайдана аальсу». 1 серія.
18.00 На базарі Залучана.
19.30 ТСН. Міжнародний апікус.
19.00 Прем'єра телефільму «Мен-шанна на тілі країни». Фільм І.
19.50 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн». 2 се-рія.
21.00 «Чис».
21.40 Кінополюрама.
22.10 Актуальні інтєр'ю.
22.30 «Винайдана аальсу». Компо-зитор Р. Горюч.
23.50 ПІЗНІ Апікус.
1.35 Концерт з теорії І. Кампа-на.
2.25 Прем'єра художнього тала-філму «Морський воєн». 2 се-рія.
ПРОГРАМА ЦТ—2 І УТ—2
8.00 Гімнастика.
8.15 На пісенній вулиці. Кон-церт хору російської пісні Держтеатру СРСР.
8.40 Прем'єра документального телефільму «Помінама в чти-ни наїзні».
8.55 Озорний гірмота.
9.40 Світ грошей Адама Сміта.
10.20 «Антарктичні поїзти». Художній телефільм. 1 серія.
11.30—12.30 Програма Телебаче-ня Росії.
13.30 «Пригоди напівліт Вруг-лє». Мультифільм. 5—8 серія.
17.00—19.00 Програма Телебаче-ня Росії.
19.00 Теміс. Уїмблдський тур-нір.
20.00 На кінаський кані. Інфор-маційний апікус.*
20.15 Вечірня казка.
20.30 Ритмічна гімнастика.
20.40 «Чис» [із стрдоперекладом].
21.40 Мій сесії Вєрхоної Раді СРСР.
22.25 Вечірній з'язок.*
22.55 Спортивні лисіни.*

* Передати іі програми УТ.

